

ОСНОВНІ ЕТАПИ МЕТОДИКИ АНАЛІЗУ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ

Сучасні суб'єкти господарювання відмічаються високою непередбачуваністю результатів свого функціонування, процесів розвитку, що зумовлює необхідність винаходу ефективно функціонуючої системи вдосконалення методик економічного аналізу, тому удосконалення існуючих підходів до оцінки ефективності використання оборотного капіталу набуває особливої актуальності.

Аналіз ефективності формування та використання оборотного капіталу повинен мати свою логічну послідовність, а саме доречно виділити 6 основних етапів :

1) На першому етапі аналізу доречно провести вертикальний аналіз, що надасть можливість зробити оцінку співвідношення окремих показників структури та складу оборотного капіталу за різними напрямками, зокрема в частині оцінки загального обсягу оборотного капіталу, його руху, джерел формування, обсягу і структури окремих його елементів.

2) Другий етап передбачає трендовий аналіз (горизонтальний), тобто дослідження динаміки обсягу і складу оборотного капіталу у часі за допомогою показників абсолютного приросту, темпів росту та темпів приросту. На цьому етапі аналізу важливим є розуміння напрямку його застосування. Так для оперативного управління суб'єктом господарювання для оцінки використання оборотного капіталу є достатнім невеликий проміжок часу – тиждень, декада, місяць; а для стратегічних цілей підприємства необхідне вивчення динаміки за ряд років. Такі оцінки надають можливість розрахунку прогностичних показників.

3) На третьому етапі логічним є порівняльний аналіз, за допомогою якого порівнюють важливі показники досліджуваного періоду з показниками прийнятими за базу порівняння (планові, попередні аналогічні, нормативні, еталонні).

4) Четвертий етап представлений коефіцієнтним аналізом. Такий вид аналізу надає можливість оцінити ефективність управління оборотним капіталом за допомогою розрахунку системи обґрунтованих показників і складається з двох частин: розрахунку коефіцієнтів станом на певну дату або за певний період часу та порівняння їх з аналогічними коефіцієнтами розрахованими за попередній період, показниками інших підприємств, нормативно встановленими критичними значеннями. Проте вітчизняні підприємства у більшості мають значно нижчі значення фінансових коефіцієнтів ніж рекомендовані нормативні значення, тому гостро стоїть питання адаптації теоретичних нормативних значень до наявних умов, зокрема в умовах дефіциту оборотного капіталу.

5) П'ятий етап – факторний аналіз (за допомогою економіко-математичного моделювання) передбачає визначення основних внутрішніх (масштаб діяльності підприємства, фактори діяльності, фінансова, інноваційна, цінова політики, методи управління підприємством) та зовнішніх (макроекономічна ситуація, державне регулювання, розвиток технічного прогресу та інновацій, кон'юнктура ринку) факторів, що впливають на ефективність управління оборотним капіталом.

6) Шостий етап є завершальним і полягає в формуванні узагальнюючих висновків та написання аналітичного звіту щодо комплексної оцінки системи управління оборотними капіталом суб'єкта господарювання.

Таким чином аналіз ефективності використання оборотного капіталу дозволить визначити основні недоліки у процесі його управлінням та сприятиме виявленню резервів на всіх рівнях діяльності суб'єкта, що дасть можливість забезпечити їх якнайшвидшу мобілізацію.